

Výstřižková služba
při Pražské informační službě
Praha 1, Letenská 2
Telefon 631-74

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

1692
Červený květ, Ostrava

X 1959

Romeo, Julie a Tvrdohlavá žena

7
Ostravské Divadlo Petra Bezruče zahájilo sezónu hned dvěma premiérami. Uvedení dramatisace Otčenáškovy novely »Romeo, Julie a tma« je jistě záslužné po stránce dramaturgické. Nemíním zde hovořit o Blandově jevištním přetvoření Otčenáška, které nebylo vždy šťastné, chtěl bych hovořit především o mladém souboru z pražské AMU, který se touto inscenací představil ostravskému diváku. Sympatické na tomto souboru je, že jsou to mladí lidé, plní optimismu a chuti do dobré práce. V inscenaci Otčenáškovy novely jsme poznali několik zajímavých hereckých výkonů. Jmenujme tu jenom postavu Ester, židovské dívky, kterou bestiální heidrichláda dohnala přes poznání veliké lásky až k tragickému konci. Snad o stupeň níže stojí Pavel, mladý chlapec těsně před maturitou, který prožívá první velký citový zážitek, první velkou lásku. Režie představení nebyla vždy dostatečně pevná a snad lze říci ani důsledná. Nepodtrhla totiž dostatečnou měrou právě ony kladné stránky Otčenáškovy novely, pocit strachu, mladého zmatku na počátku příběhu, růst citového vzplanutí a konečně metamorfózy vztahu lásky k pocitu odpovědnosti, až k úpinému nervovému vybičování, které dožene Ester k hlavním smrtelným zbraním.

Režie představení dostatečně neskloubila v jednotlívý komorní celek, který přerůstá hranice osobního já ve společné my. Nebylo také šťastné řešení dílny Pavlova otce, vystrčené někde z prostoru jeviště s vlastní podlahou ve výšce pasu dospělého člověka nad podlahou normálního jeviště. Vcelku lze však souhlasit se závěrečným potleskem obecnstva. Představení bylo sympatické.

Se zvědavostí, umocněnou právě tímto faktem, čekali jsme na další premiéru. Tentokrát to byl klasik českého jeviště J. K. Tyl a jeho »Tvrdohlavá žena«. A lze hned v úvodu říci, že lidé se s chutí zasmáli. Skutečně se jenom zasmáli. Nebude snad odvážným tvrzení, že právě z této záležitosti udělal kolektiv za režijního vedení Jana Kačera jakousi »tylovskou estrádu«.

Scéna, hýřící barvami, některé silně přexponované výkony, to vše tomu pomáhalo. A to už nebereme na zřetel zvláštní pojetí celé inscenace. Zvykli jsme si na klasické, realistické inscenace. Tyl v DPB byl především legrační podívanou, k čemuž dopomáhal plnou měrou R. Volf jako Kuba, V. Kotva jako Nožeček a někdy také rychtář Otakara Jandy. Oč jasnější a sympatičtější byla M. Viková jako Madlenka se svým zdravým optimismem českého venkovského děvčete!

Za zmínku stojí skutečně pěkný výkon Š. Ranošové v roli pachtýřky Jahelkové a školní mládenec F. Husáka. Škoda jen, že František Husák ve scéně se školními dětmi před oponou měl tak silnou náповědu, že jsme tu scénu doslova slyšeli dvakrát.

Divadlo Petra Bezruče nastoupilo novou cestu. Lze si jen přát, aby další inscenace tohoto divadla přesvědčily všechny dostatečně o tom, že to, co se napsalo v tisku o jejich plánech, je skutkem.

VÝSTŘÍŽKOVÁ SLUŽBA
PŘI PRAŽSKÉ INFORMAČNÍ SLUŽBĚ
Praha 1, Letenská 2
Telefon 66338

VÝSTŘÍŽEK Z ČASOPISU

13
Nová svoboda, Ostrava

ze dne 15. X. 1959

Větší úkol, více povzbuzování

(K premiéře Tylovy »Tvrdohlavé ženy« v Divadle Petra Bezruče)

Zdeněk Nejedlý napsal, že se nikdo ještě ani nepokusil o tak hluboký obraz českého člověka jako Josef Kajetán Tyl. To dokazuje, jak nesmírně si cení Tylova realismu, naplněného životodárnou fantazií, která vidí i do daleké budoucnosti. Plnokrevný vztah Tylův k životu dovoluje autorovi ještě dnes hovořit k divákovi ústy svých postav a jen proto, že bylo v přímém spojení se životem, nepatří Tylovo dílo dosud minulosti a archivům.

o herecké vyzrálosti, s níž zdaleka nemohl držet krok partner posledního dějství Václav Kotva. Mohli bychom ještě dále rozebírat to, co je na inscenaci sporné, ale to vše může zůstat stranou za skutečností, s jakou tato mladá scéna vstupuje do svého divadelního roku: Start s velkým elánem a dobrou vůlí. Divadlo mladých čeká na své diváky. Těm, kteří přicházejí, předkládá práci zdravou, avantgardní.

K. ŠKUTCHANOVÁ

Snad právě proto sáhla dramaturgie ostravského Divadla Petra Bezruče k Tylově báchorce o tvrdohlavé ženě a zamílovaném školním mládenci. K dílu, které patří k základům české dramatické tvorby. Skutečně — tam někde je i klíč k úspěchu: v pevném kmenovém repertoáru, budovaném na dílech českého národního dramatického umění. Tak jako v ostatních svých hrách (Strakonický dudák, Lesní panna, Paličova dcera aj.) vyjadřuje i v »Tvrdohlavé ženě« Tyl bezprostředně charakter člověka českého venkova. Zvláštní — Tyla netřeba aktualizovat, jeho postavy prožívají problémy, které dnešní divák dovede chápat — byť už o nich přemýšlil s vyhraněným zájmem.

vyslovit radost nad výkonem Štěpánky Ranošové, jejím bohatým rejstříkem hereckého umění. Její projev přesvědčuje

Záběr z Tylovy veselohry Tvrdohlavá žena. Štěpánka Ranošová v roli mlynářky Jahelkové a Jana Kočková v úloze Terézky.

Inscenace Tylovy báchorky v Divadle Petra Bezruče je vedena hravým a zábavným tónem, za nímž — přesně v intencích původní autorské předlohy — se skrývaly hluboké lidské vztahy (například drsnost Jahelkové je vnějším výrazem jejího zármutku). Režie jen podtrhuje báchorkovitost na podkladě hluboké reality a jasného výhledu v budoucnost. A takový je, zdá se, i záměr dramaturgie divadla. Tylovým lidovým divadlem najít cestu k divákovi. Režie nepouští při nastudování »Tvrdohlavé ženy« ani od zpěvních částí, opírajících se o prosté prvky lidové písně. Ty jen podtrhují kouzlo inscenace ladovskými barvitými scénami, již divadlo v náznaku dává plně vyznít. Vedení hereckého souboru však přecenilo možnosti variací na dané téma a značné přeohrání a nevyrovnanost výkonů ruší jednotu inscenace. Tak například herecký projev představitelky Kuby — Rostislava Volfa — nebyl vyvážen stejně jako ferie skalních duchů z komonstva Zlatohlavova. Martincové Zlatohlavovi chyběl širší výraz a hlubší míra lidství. Zato vtipně vedl režisér Jan Kačer celou tu sebránku Hrdopýšků. A velmi pěkný výkon je třeba přiznat Marii Vikové jako Madlence. Proč však potřeboval František Husák tolik nápovědy ve zpěvním výstupu se školní mládeží? A co hlavního — chci